

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 18ης Σεπτεμβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινωνική ασφάλιση – Διακινούμενοι εργαζόμενοι – Κανονισμός (ΕΚ) 987/2009 – Άρθρο 60 – Οικογενειακές παροχές – Δικαίωμα στο διαφορικό συμπλήρωμα μεταξύ του χορηγούμενου εντός του κατά προτεραιότητα αρμόδιου κράτους μέλους γονικού επιδόματος και του επιδόματος επιμέλειας τέκνου του επικουρικής αρμόδιου κράτους μέλους»

Στην υπόθεση C-32/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Ιανουαρίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

Tiroler Gebietskrankenkasse

κατά

Michael Moser,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. Biltgen (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Hogan

γραμματέας: M. Aleksejev, προϊστάμενος μονάδας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Ιανουαρίου 2019,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο M. Moser, εκπροσωπούμενος από την E. Suitner και τον P. Wallnöfer, Rechtsanwälte,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Hesse,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek, J. Pavliš και J. Vlácil,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Kellerbauer, D. Martin και B.-R. Killmann,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαρτίου 2019,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού (ΕΚ) 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2009, L 284, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Tiroler Gebietskrankenkasse (περιφερειακού ταμείου υγείας του ομόσπονδου κράτους του Τιρόλου, Αυστρία) και του Michael Moser με αντικείμενο το αίτημα του δεύτερου να του καταβληθεί η διαφορά μεταξύ του γερμανικού επιδόματος και του αυστριακού επιδόματος επιμέλειας τέκνου.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός (ΕΚ) 883/2004

- 3 Κατά την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ 2004, L 166, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2004, L 200, σ. 1), «η αρχή της εξομοίωσης ορισμένων γεγονότων ή καταστάσεων επισυμβαινόντων στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ως εάν είχαν λάβει χώρα στο έδαφος του κράτους μέλους η νομοθεσία του οποίου εφαρμόζεται, δεν θα πρέπει να συγχέεται με την αρχή του συνυπολογισμού των περιόδων ασφάλισης, μισθωτής δραστηριότητας ή μη μισθωτής δραστηριότητας ή κατοικίας που πραγματοποιούνται δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους με τις περιόδους που πραγματοποιούνται δυνάμει της νομοθεσίας του αρμόδιου κράτους μέλους. Κατά συνέπεια, οι περίοδοι που πραγματοποιούνται δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους[...] θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο κατ' εφαρμογήν της αρχής του συνυπολογισμού των περιόδων».
- 4 Το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Εξομοίωση παροχών, εισοδημάτων, γεγονότων ή καταστάσεων», προβλέπει τα εξής:

«Εκτός αν προβλέπει άλλως ο παρών κανονισμός και υπό το πρίσμα των ειδικών διατάξεων εφαρμογής που θεσπίζονται, ισχύουν τα εξής:

- α) εάν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους, η λήψη παροχών κοινωνικής ασφάλειας και άλλων εισοδημάτων παράγει ορισμένα έννομα αποτελέσματα, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας και στη λήψη ισοδύναμων παροχών οι οποίες αποκτήθηκαν δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους ή σε εισοδήματα τα οποία έχουν αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος,
- β) εάν, δυνάμει της νομοθεσίας του αρμόδιου κράτους μέλους, αναγνωρίζονται έννομα αποτελέσματα σε συγκεκριμένα γεγονότα ή καταστάσεις, αυτό το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη παρόμοια γεγονότα ή καταστάσεις που έχουν λάβει χώρα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, ως εάν είχαν λάβει χώρα στο έδαφός του.»

5 Το άρθρο 67 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Ένα πρόσωπο δικαιούται οικογενειακές παροχές σύμφωνα με τη νομοθεσία του αρμόδιου κράτους μέλους και για τα μέλη της οικογενείας του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος, ως εάν κατοικούσαν στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους. [...]»

6 Το άρθρο 68 του ως άνω κανονισμού ορίζει τους κανόνες προτεραιότητας στην περίπτωση σώρευσης δικαιωμάτων ως εξής:

«1. Εάν, κατά την ίδια περίοδο και για τα ίδια μέλη οικογενείας, προβλέπονται παροχές δυνάμει των νομοθεσιών περισσοτέρων του ενός κρατών μελών, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες προτεραιότητας:

α) στην περίπτωση παροχών που οφείλονται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη για διαφορετικούς λόγους, η σειρά προτεραιότητας είναι η ακόλουθη: προηγούνται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας, έπονται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω οφειλόμενης σύνταξης και τελευταία εφαρμόζονται τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω κατοικίας·

β) στην περίπτωση παροχών που οφείλονται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη για τον ίδιο λόγο, η σειρά προτεραιότητας καθορίζεται βάσει των ακόλουθων επικουρικών κριτηρίων:

i) εάν πρόκειται για δικαιώματα που αποκτώνται λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας: ο τόπος κατοικίας των τέκνων, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει εκεί τέτοια δραστηριότητα [...]

[...].

2. Στην περίπτωση σώρευσης δικαιωμάτων, οι οικογενειακές παροχές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία που θεωρείται ότι έχει προτεραιότητα σύμφωνα με την παράγραφο 1. Τα δικαιώματα στις οικογενειακές παροχές που οφείλονται δυνάμει της ή των συγκρουομένων νομοθεσιών, αναστέλλονται έως το ύψος του ποσού που προβλέπεται από την πρώτη νομοθεσία και παρέχονται, εφόσον απαιτείται, υπό μορφή διαφορικού συμπληρώματος, για το τμήμα που υπερβαίνει το προαναφερόμενο ποσό. [...]»

Ο κανονισμός 987/2009

7 Το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 987/2009 προβλέπει τα εξής:

«Η αίτηση χορήγησης οικογενειακών παροχών υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα. Για την εφαρμογή των άρθρων 67 και 68 του βασικού κανονισμού, λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και να κατοικούσαν εκεί, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα ενός προσώπου να απαιτεί τη χορήγηση των παροχών αυτών. Σε περίπτωση κατά την οποία ένα άτομο που δικαιούται να απαιτήσει τη χορήγηση παροχών δεν ασκήσει το δικαίωμά του, αίτηση οικογενειακών παροχών που υποβάλλεται από τον άλλο γονέα, πρόσωπο εξομοιούμενο με γονέα, ή πρόσωπο ή φορέα που ασκεί την κηδεμονία του ή των τέκνων, λαμβάνεται υπόψη από τον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους η νομοθεσία του οποίου εφαρμόζεται.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 8 Ο Kinderbetreuungsgeldgesetz (νόμος περί επιδόματος επιμέλειας τέκνου) θέσπισε το επίδομα επιμέλειας τέκνου ως οικογενειακή παροχή. Το δικαίωμα στη λήψη του επιδόματος αυτού δεν εξαρτάται από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας πριν από τη γέννηση του τέκνου για το οποίο αυτό χορηγείται.
- 9 Αρχικά, ο ως άνω νόμος παρείχε στους δικαιούχους γονείς τρεις εναλλακτικές επιλογές και το επίδομα καταβαλλόταν υπό τη μορφή τριών κατ' αποκοπήν ποσών τα οποία αντιστοιχούσαν σε τρεις περιόδους επιδότησης διαφορετικής διάρκειας με κριτήριο την ηλικία του τέκνου.
- 10 Κατόπιν τροποποίησης του εν λόγω νόμου, προβλέφθηκε μια τέταρτη εναλλακτική επιλογή. Το επίδομα επιμέλειας τέκνου μπορεί πλέον να χορηγείται και ως παροχή που υποκαθιστά το εισόδημα από την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας έως ότου το τέκνο συμπληρώσει την ηλικία των 12 ή, το πολύ, των 14 μηνών. Για την ως άνω εναλλακτική επιλογή το καταβλητέο ποσό του επιδόματος εξαρτάται από το ύψος του εισοδήματος από την προηγούμενη άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας.
- 11 Το άρθρο 6, παράγραφος 3, του ως άνω νόμου, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο για τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης (στο εξής: KBGG), προβλέπει τα εξής:

«Σε περίπτωση δικαιώματος λήψεως παρόμοιων αλλοδαπών οικογενειακών παροχών, αναστέλλεται το δικαίωμα λήψεως επιδόματος επιμέλειας τέκνου μέχρι του ποσού των αλλοδαπών παροχών. Μετά τη λήξη των αλλοδαπών οικογενειακών παροχών, η διαφορά μεταξύ των παρόμοιων αλλοδαπών οικογενειακών παροχών και του επιδόματος επιμέλειας τέκνου συνυπολογίζεται στο επίδομα επιμέλειας τέκνου.»

- 12 Το άρθρο 24 του KBGG ορίζει τα εξής:

«(1) Ο γονέας δικαιούται επίδομα επιμέλειας τέκνου κατά το παρόν τμήμα για το τέκνο του [...], εφόσον:

1. πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 2, παράγραφος 1, σημεία 1, 2, 4 και 5,

2. κατά τους έξι μήνες πριν από τη γέννηση του τέκνου για το οποίο θα ληφθεί το επίδομα επιμέλειας τέκνου ασκούσε δραστηριότητα κατά την έννοια της παραγράφου 2, και δεν έχει λάβει κατά το χρονικό αυτό διάστημα παροχή ανεργίας, μη λαμβανομένων υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος διακοπών της δραστηριότητας μικρότερων των 14 ημερολογιακών ημερών [...]

[...]

(2) Ως επαγγελματική δραστηριότητα κατά την έννοια του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου νοείται η πραγματική άσκηση στην Αυστρία επαγγελματικής δραστηριότητας η οποία υπάγεται στην υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση [...]

- 13 Το άρθρο 24a του KBGG ορίζει τα εξής:

«(1) Το επίδομα τέκνου ανέρχεται ημερησίως:

1. για τη δικαιούχο επιδόματος λοχείας στο 80 % του αναλογούντος στην ημερολογιακή ημέρα επιδόματος λοχείας που χορηγείται βάσει των αυστριακών νομοθετικών διατάξεων λόγω της γεννήσεως του τέκνου για το οποίο ζητείται επίδομα επιμέλειας τέκνου, [...]

[...]

3. για τον πατέρα [...], στο 80 % του αναλογούντος στην ημερολογιακή ημέρα πλασματικώς υπολογιζόμενου επιδόματος λοχείας το οποίο θα χορηγούνταν σε γυναίκα λόγω της γεννήσεως του τέκνου για το οποίο ζητείται επίδομα επιμέλειας τέκνου.

[...]

(2) Το κατά την παράγραφο 1 επίδομα επιμέλειας τέκνου ανέρχεται σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον στο ημερήσιο ποσό της παραγράφου 1, σημείο 5, δεν μπορεί όμως να υπερβαίνει το ποσό των 66 ευρώ ημερησίως.

[...]»

- 14 Κατά το άρθρο 24b του KBGG, «[ε]άν μόνον ο ένας γονέας δικαιούται το επίδομα επιμέλειας τέκνου [...], το επίδομα αυτό χορηγείται, κατ' ανώτατο όριο, μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των 12 μηνών. Αν και ο έτερος γονέας δικαιούται την παροχή αυτή, παρατείνεται η περίοδος χορηγήσεως του επιδόματος [...] κατά το χρονικό διάστημα που ζητεί ο δεύτερος γονέας, κατ' ανώτατο όριο όμως μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των 14 μηνών. Προσμετρώνται μόνον τα χρονικά διαστήματα πραγματικής λήψεως της παροχής».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Το ζεύγος Moser ζει με τις δύο κόρες του στη Γερμανία. Ο M. Moser εργάζεται ως μισθωτός στη Γερμανία από το 1992, η δε σύζυγός του εργάζεται από την 1η Ιουλίου 1996 στην Αυστρία.
- 16 Η σύζυγος του M. Moser έλαβε μετά τη γέννηση της πρώτης κόρης της, στις 14 Ιουνίου 2011, γονική άδεια έως τις 31 Ιανουαρίου 2013. Μετά τη γέννηση της δεύτερης κόρης της, στις 29 Αυγούστου 2013, και κατόπιν συμφωνίας με τον Αυστριακό εργοδότη της, έλαβε επίσης γονική άδεια έως τις 28 Μαΐου 2015.
- 17 Μετά τη λήξη της αναστολής της σχέσης εργασίας της λόγω μητρότητας, η σύζυγος του M. Moser εισέπραξε γερμανικό γονικό επίδομα καθώς και γερμανικό επίδομα επιμέλειας τέκνου.
- 18 Επιπλέον, το περιφερειακό ταμείο υγείας του ομόσπονδου κράτους του Τιρόλου κατέβαλε στη σύζυγο του M. Moser, για το χρονικό διάστημα από τις 25 Οκτωβρίου 2013 έως τις 31 Μαΐου 2014, συμπληρωματική αντισταθμιστική παροχή μέχρι του ποσού του εξαρτώμενου από το εισόδημα αυστριακού επιδόματος επιμέλειας τέκνου.
- 19 Η σύζυγος του M. Moser άσκησε αγωγή ενώπιον του Landesgericht Innsbruck (περιφερειακού δικαστηρίου Ίνσμπρουκ, Αυστρία), ζητώντας να της επιδικαστεί συμπληρωματική αντισταθμιστική παροχή για χρόνο πέραν εκείνου για τον οποίο της είχε χορηγηθεί η πρώτη συμπληρωματική αντισταθμιστική παροχή, ήτοι για τα χρονικά διαστήματα από 25 Οκτωβρίου 2013 έως 28 Ιουνίου 2014 και από 29 Αυγούστου έως 28 Οκτωβρίου 2014, και, κατόπιν αποδοχής του αιτήματός της από το δικαστήριο αυτό, το περιφερειακό ταμείο υγείας του ομόσπονδου κράτους του Τιρόλου της κατέβαλε τη ζητηθείσα παροχή.
- 20 Ο M. Moser, από την πλευρά του, έλαβε γονική άδεια από τις 29 Ιουνίου έως τις 28 Αυγούστου 2014 και κατά το χρονικό διάστημα αυτό εισέπραξε το γερμανικό γονικό επίδομα.
- 21 Ο M. Moser άσκησε επίσης αγωγή ενώπιον του Landesgericht Innsbruck (περιφερειακού δικαστηρίου Ίνσμπρουκ), ζητώντας να του επιδικαστεί συμπληρωματική αντισταθμιστική παροχή η οποία αντιστοιχούσε στη διαφορά μεταξύ του ποσού του γερμανικού γονικού επιδόματος που εισέπραξε και του εξαρτώμενου από το εισόδημα αυστριακού επιδόματος επιμέλειας τέκνου, ήτοι ποσό 66 ευρώ ημερησίως για τη διάρκεια της γονικής του άδειας από τις 29 Ιουνίου έως τις 28 Αυγούστου 2014.

- 22 Με απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2015, το ως άνω δικαστήριο απέρριψε την αγωγή.
- 23 Κατόπιν εφέσεως του M. Moser, το Oberlandesgericht Innsbruck (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο Ίνσμπρουκ) δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, με απόφαση της 27ης Απριλίου 2017, και υποχρέωσε το περιφερειακό ταμείο υγείας του ομόσπονδου κράτους του Τιρόλου να καταβάλει ημερήσια αντισταθμιστική παροχή 29,86 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό 1 821,46 ευρώ.
- 24 Το ως άνω ταμείο άσκησε αίτηση αναιρέσεως (Revision) κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Αυστρία), υποστηρίζοντας, αφενός, ότι ο M. Moser δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις της αυστριακής νομοθεσίας για την αντισταθμιστική καταβολή και, αφετέρου, ότι ελλείπει το διασυννοριακό στοιχείο κατά την έννοια του κανονισμού 883/2004.
- 25 Ο M. Moser προβάλλει ότι η υποχρέωση καταβολής αντισταθμιστικής παροχής από τον αυστριακό φορέα απορρέει από την υφιστάμενη σχέση εργασίας μεταξύ της συζύγου του και του Αυστριακού εργοδότη της και ότι κάθε άλλη ερμηνεία του άρθρου 24, παράγραφος 2, του KBGG θα αντέβαινε στο δίκαιο της Ένωσης.
- 26 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι ο M. Moser πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει η αυστριακή νομοθεσία για τη χορήγηση του επιδόματος όσον αφορά τη δίμηνη ελάχιστη περίοδο αναφοράς ως προς την άδεια και την άσκηση συνεχούς επαγγελματικής δραστηριότητας κατά τους 6 μήνες πριν από τη γέννηση του τέκνου. Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ειδικότερα ότι, κατά τη νομολογία του, είναι αντίθετος προς το δίκαιο της Ένωσης ο περιορισμός τον οποίο προβλέπει το άρθρο 24, παράγραφος 1, σημείο 2, του KBGG, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, σύμφωνα με την οποία προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος επιμέλειας τέκνου είναι η πραγματική άσκηση στην Αυστρία επαγγελματικής δραστηριότητας που υπάγεται στην υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
- 27 Κατά συνέπεια, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η διαφορά ενώπιόν του αφορά μόνο το ζήτημα αν το δίκαιο της Ένωσης, το οποίο προβλέπει, στο άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 987/2009, ότι πρέπει να λαμβάνεται υποχρεωτικώς υπόψη η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας, παρέχει στον πατέρα δικαίωμα να λάβει το διαφορικό συμπλήρωμα σε σχέση με το εξαρτώμενο από το εισόδημα αυστριακό επίδομα επιμέλειας τέκνου, στην περίπτωση που η Δημοκρατία της Αυστρίας είναι επικουρικώς αρμόδια κατ' εφαρμογήν του άρθρου 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 883/2004 ως κράτος μέλος όπου απασχολείται η μητέρα, στην οποία έχει όμως ήδη καταβληθεί αντισταθμιστική παροχή για το εξαρτώμενο από το εισόδημα επίδομα επιμέλειας τέκνου.
- 28 Παραπέμποντας στη νομολογία του Δικαστηρίου, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι οι περιοριστικές προϋποθέσεις σχετικά με τη χορήγηση ή το ποσό των οικογενειακών παροχών οι οποίες εμποδίζουν ή αποθαρρύνουν την άσκηση, εκ μέρους του εργαζομένου, του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης και πρέπει να μένουν ανεφάρμοστες (αποφάσεις της 10ης Οκτωβρίου 1996, Hoever και Zachow, C-245/94 και C-312/94, EU:C:1996:379, σκέψεις 34 έως 36, και της 15ης Δεκεμβρίου 2011, Bergström, C-257/10, EU:C:2011:839, σκέψεις 43 και 44). Δυνάμει του πλάσματος δικαίου που προβλέπει το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 987/2009, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν έχει σημασία ποιος γονέας θεωρείται, βάσει του εθνικού δικαίου, ότι έχει το δικαίωμα να λάβει τις παροχές αυτές (απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Trąpkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, σκέψη 49).
- 29 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει εντούτοις ότι οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι ως άνω αποφάσεις αφορούσαν κατ' αποκοπήν επιδόματα, ενώ η ενώπιόν του υπόθεση αφορά οικογενειακή παροχή εξαρτώμενη από το εισόδημα. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, εν προκειμένω δεν διακυβεύεται ούτε περιορίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία του πατέρα λόγω της απόρριψης, στην Αυστρία, του αιτήματός του για καταβολή συμπληρωματικού επιδόματος επιμέλειας τέκνου.

30 Στην περίπτωση που, κατ' εφαρμογήν του δικαίου της Ένωσης, ο πατέρας έχει δικαίωμα στην καταβολή του διαφορικού ποσού σε σχέση με το εξαρτώμενο από το εισόδημα αυστριακό επίδομα επιμέλειας τέκνου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν ο υπολογισμός του επιδόματος αυτού πρέπει να γίνει βάσει του πραγματικού εισοδήματος στο κράτος μέλος απασχόλησης ή αν πρέπει να ληφθεί υπόψη το υποθετικό εισόδημα από συγκρίσιμη μισθωτή δραστηριότητα στο επικουρικός αρμόδιο κράτος μέλος. Παρά την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, σκέψη 53), το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η οριζόμενη στο άρθρο 5 του κανονισμού 883/2004 εξομοίωση παροχών, καταστάσεων ή γεγονότων συνηγορεί υπέρ ερμηνείας κατά την οποία βάση του υπολογισμού πρέπει να αποτελέσει το πράγματι αποκτηθέν εισόδημα στη Γερμανία.

31 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 987/2009 την έννοια ότι το επικουρικός αρμόδιο κράτος μέλος (Δημοκρατία της Αυστρίας) οφείλει να καταβάλει στον ένα από τους γονείς που κατοικεί και εργάζεται στο κατά το άρθρο 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 883/2004 κατά προτεραιότητα αρμόδιο κράτος μέλος (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) το διαφορικό συμπλήρωμα μεταξύ του χορηγούμενου εντός του κατά προτεραιότητα αρμοδίου κράτους μέλους γονικού επιδόματος [Elterngeld] και του εξαρτώμενου από το εισόδημα επιδόματος επιμέλειας τέκνου [Kinderbetreuungsgeld] του άλλου κράτους μέλους, ως οικογενειακή παροχή, στην περίπτωση που αμφότεροι οι γονείς κατοικούν με τα τέκνα τους στο κατά προτεραιότητα αρμόδιο κράτος μέλος και μόνον ο ένας γονέας απασχολείται ως μεθοριακός εργαζόμενος στο επικουρικός αρμόδιο κράτος μέλος;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: υπολογίζεται το εξαρτώμενο από το εισόδημα επίδομα επιμέλειας τέκνου με βάση το πράγματι αποκτώμενο στο κράτος απασχολήσεως (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) εισόδημα ή με βάση το υποθετικό εισόδημα από συγκρίσιμη επαγγελματική δραστηριότητα στο επικουρικός αρμόδιο κράτος μέλος (Δημοκρατία της Αυστρίας);»

Επί του πρώτου ερωτήματος

32 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 987/2009 έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη, προκειμένου να προσδιοριστεί η έκταση του δικαιώματος ορισμένου ατόμου σε οικογενειακές παροχές, «η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους» ισχύει τόσο στην περίπτωση που οι παροχές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία η οποία έχει προτεραιότητα δυνάμει του άρθρου 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 883/2004 όσο και στην περίπτωση που αυτές οφείλονται κατ' εφαρμογήν άλλης ή άλλων νομοθεσιών.

33 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 987/2009 προβλέπει ότι η αίτηση χορήγησης οικογενειακών παροχών υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα και ότι, για την εφαρμογή των άρθρων 67 και 68 του κανονισμού 883/2004, λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και να κατοικούσαν εκεί, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα ενός προσώπου να απαιτεί τη χορήγηση των παροχών αυτών.

34 Η έννοια και το περιεχόμενο του ως άνω άρθρου 60, όπως προκύπτει από το ίδιο το γράμμα του, πρέπει, λόγω της παραπομπής που περιέχει στα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού 883/2004, να εξεταστούν σε συνάρτηση με τις διατάξεις των δύο αυτών άρθρων.

- 35 Το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 καθιερώνει την αρχή ότι ένα πρόσωπο μπορεί να ζητήσει οικογενειακές παροχές για τα μέλη της οικογένειάς του που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος και όχι στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για τη χορήγηση των παροχών αυτών, ως εάν τα μέλη της οικογένειάς του να κατοικούσαν στο δεύτερο κράτος μέλος (απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, σκέψη 35).
- 36 Όσον αφορά το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), το οποίο διαδέχθηκε το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 και έχει κατ' ουσίαν πανομοιότυπο περιεχόμενο με αυτό, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι έχει ως σκοπό να διευκολύνει τους διακινούμενους εργαζομένους να λαμβάνουν οικογενειακά επιδόματα στο κράτος στο οποίο εργάζονται, στην περίπτωση κατά την οποία η οικογένειά τους δεν έχει μετακινηθεί μαζί τους, και ειδικότερα να εμποδίσει τα κράτη μέλη να εξαρτούν τη χορήγηση οικογενειακών παροχών ή το ύψος τους από τον όρο να κατοικούν τα μέλη της οικογένειάς του εργαζομένου εντός του κράτους μέλους που καταβάλλει τις παροχές (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 37 Συνεπώς, το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 έχει εφαρμογή στην περίπτωση εργαζομένου ο οποίος, όπως η σύζυγος του M. Moser στην υπόθεση της κύριας δίκης, εργάζεται σε ένα κράτος μέλος, αλλά ζει με την οικογένειά του εντός κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος στη νομοθεσία του οποίου υπόκειται (πρβλ. απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, σκέψη 32).
- 38 Στην περίπτωση αυτή, ο σύζυγος του εργαζομένου έχει επίσης το δικαίωμα να επικαλείται την εν λόγω διάταξη (απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, σκέψη 33), βάσει του πλάσματος δικαίου που προβλέπεται στο άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, σύμφωνα με το οποίο λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση ολόκληρης της οικογένειάς ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους και να κατοικούσαν εκεί.
- 39 Στην περίπτωση που η χορήγηση οικογενειακής παροχής εξαρτάται από προϋπόθεση απασχόλησης του ενδιαφερομένου εντός του αρμόδιου κράτους μέλους, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 24, παράγραφος 1, σημείο 2, του KBGG στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία εξαρτά τη χορήγηση του επιδόματος από τη συμπλήρωση περιόδων ασφάλισης εντός της Αυστρίας, πρέπει να γίνεται δεκτό ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται εάν ο ενδιαφερόμενος έχει εργαστεί σε άλλο κράτος μέλος.
- 40 Πρέπει ωστόσο να διευκρινιστεί ότι η αρχή της εξομίσωσης την οποία καθιερώνει το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004 δεν είναι απόλυτη και, επομένως, στην περίπτωση που οφείλονται παροχές δυνάμει διαφορετικών νομοθεσιών, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004 κανόνες κατά της σώρευσης δικαιωμάτων (βλ., όσον αφορά το άρθρο 73 του κανονισμού 1408/71, απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, σκέψεις 42 και 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 41 Κατά το άρθρο 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 883/2004, εάν, κατά την ίδια περίοδο και για τα ίδια μέλη οικογένειας, προβλέπονται παροχές δυνάμει των νομοθεσιών περισσοτέρων του ενός κρατών μελών για τον ίδιο λόγο, προτεραιότητα ως προς τα δικαιώματα που αποκτώνται λόγω της άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας έχει η νομοθεσία του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο τόπος κατοικίας των τέκνων. Η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου προβλέπει ότι, στην περίπτωση σώρευσης δικαιωμάτων, οι οικογενειακές παροχές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία που θεωρείται σύμφωνα με τα ανωτέρω ότι έχει προτεραιότητα και ότι τα δικαιώματα στις οικογενειακές παροχές που οφείλονται δυνάμει των λοιπών νομοθεσιών αναστέλλονται έως το ύψος του ποσού που προβλέπεται από την πρώτη νομοθεσία και παρέχονται, εφόσον απαιτείται, υπό μορφή διαφορικού συμπληρώματος, για το τμήμα που υπερβαίνει το προαναφερόμενο ποσό.

- 42 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο ως άνω κανόνας κατά της σώρευσης έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι ο δικαιούχος παροχών που καταβάλλονται από περισσότερα κράτη μέλη λαμβάνει παροχές συνολικού ύψους ίσου με το ποσό της ευνοϊκότερης παροχής που δικαιούται βάσει της νομοθεσίας ενός εκ των κρατών αυτών (απόφαση της 30ής Απριλίου 2014, *Wagener*, C-250/13, EU:C:2014:278, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 43 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας αναγνωρίστηκε, σύμφωνα με τον κανόνα προτεραιότητας που εκτέθηκε στη σκέψη 41 της παρούσας αποφάσεως, ως το κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία έχει προτεραιότητα και, επομένως, οι οικογενειακές παροχές που οφείλονται δυνάμει άλλης νομοθεσίας, ήτοι εκείνης της Δημοκρατίας της Αυστρίας, αναστέλλονται και καταβάλλονται, εφόσον απαιτείται, υπό μορφή διαφορετικού συμπληρώματος.
- 44 Όσον αφορά το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 987/2009, διαπιστώνεται ότι οι γονείς του τέκνου για το οποίο ζητούνται οι οικογενειακές παροχές περιλαμβάνονται στα «εμπλεκόμενα άτομα» και, ως εκ τούτου, δύνανται να ζητήσουν τη χορήγηση των παροχών αυτών. Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι το πλάσμα δικαίου που προβλέπει το άρθρο αυτό συνεπάγεται την αναγνώριση δικαιώματος λήψεως οικογενειακών παροχών σε πρόσωπο που δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος του κράτους μέλους το οποίο είναι αρμόδιο για την καταβολή των παροχών αυτών, εφόσον πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις που προβλέπει το εθνικό δίκαιο για τη χορήγηση των εν λόγω παροχών (πρβλ. απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, *Trapkowski*, C-378/14, EU:C:2015:720, σκέψεις 39 και 41).
- 45 Δεδομένου ότι δεν προβλέπεται κανένας περιορισμός όσον αφορά το κράτος μέλος το οποίο αφορά η φράση «νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους» στο άρθρο 60 του κανονισμού 987/2009, το εν λόγω άρθρο έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται τόσο στην περίπτωση που η παροχή χορηγείται σύμφωνα με τη νομοθεσία η οποία έχει προτεραιότητα όσο και στην περίπτωση που η παροχή καταβάλλεται με τη μορφή διαφορετικού συμπληρώματος βάσει της νομοθεσίας επικουρικής αρμόδιου κράτους μέλους.
- 46 Κάθε άλλη ερμηνεία του άρθρου 60 του κανονισμού 987/2009 η οποία θα περιόριζε την εφαρμογή του πλάσματος δικαίου μόνο στο κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα θα αντέβαινε όχι μόνο στην αρχή της εξομοίωσης την οποία καθιερώνει το άρθρο 67 του κανονισμού 883/2004, του οποίου την εφαρμογή έχει σκοπό να διασφαλίσει το άρθρο 60, παράγραφος 1, του κανονισμού 987/2009, αλλά επίσης και στον κανόνα κατά της σώρευσης τον οποίο προβλέπει το άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004, δεδομένου ότι η ερμηνεία αυτή πρέπει να διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος παροχών που καταβάλλονται από περισσότερα κράτη μέλη λαμβάνει παροχές συνολικού ύψους ίσου με το ποσό της ευνοϊκότερης παροχής που δικαιούται βάσει της νομοθεσίας ενός εκ των κρατών αυτών.
- 47 Ως προς το ζήτημα αυτό επισημαίνεται επίσης ότι για την εφαρμογή του άρθρου 60 του κανονισμού 987/2009, όπως και για τη βάση του άρθρου αυτού καταβολή του διαφορετικού συμπληρώματος, δεν απαιτείται να συντρέχει διασυννοριακό στοιχείο στο πρόσωπο του συγκεκριμένου δικαιούχου.
- 48 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 987/2009 έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη, προκειμένου να προσδιοριστεί η έκταση του δικαιώματος ορισμένου ατόμου σε οικογενειακές παροχές, «η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους» ισχύει τόσο στην περίπτωση που οι παροχές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία η οποία έχει προτεραιότητα δυνάμει του άρθρου 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού 883/2004 όσο και στην περίπτωση που αυτές οφείλονται κατ' εφαρμογήν άλλης ή άλλων νομοθεσιών.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 49 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν σύμφωνα με το άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004 ο υπολογισμός του ποσού του διαφορικού συμπληρώματος πρέπει να γίνει με βάση το πράγματι αποκτώμενο στο κράτος απασχόλησης εισόδημα ή με βάση το υποθετικό εισόδημα από συγκρίσιμη επαγγελματική δραστηριότητα στο επικουρικός αρμόδιο κράτος μέλος.
- 50 Στο πλαίσιο του ερωτήματος αυτού, το αιτούν δικαστήριο αναφέρθηκε στην απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, σκέψη 53), επισημαίνοντας όμως ότι, λόγω της εξομοίωσης παροχών, καταστάσεων και γεγονότων την οποία προβλέπει το άρθρο 5 του κανονισμού 883/2004, βάση του υπολογισμού του διαφορικού συμπληρώματος θα μπορούσαν να αποτελέσουν τα πράγματι αποκτηθέντα εισοδήματα στη Γερμανία.
- 51 Διαπιστώνεται ότι η υπό κρίση υπόθεση διαφέρει από την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2011, Bergström, C-257/10 (C-257/10, EU:C:2011:839), υπό την έννοια ότι η ερμηνεία που δόθηκε με την απόφαση αυτή, κατά την οποία ο υπολογισμός ενός γονικού επιδόματος έπρεπε να γίνει με βάση εισόδημα αναφοράς που δεν συνδεόταν με τα πράγματι αποκτηθέντα εισοδήματα, δεν ισχύει για την υπόθεση της κύριας δίκης, όπου ο M. Moser δύναται να ζητήσει τη χορήγηση οικογενειακής παροχής κατ' εφαρμογήν των άρθρων 67 και 68 του κανονισμού 883/2004.
- 52 Πράγματι, κατά τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 42 της παρούσας απόφασης, το ως άνω άρθρο 68 έχει ως σκοπό να διασφαλίσει ότι ο δικαιούχος παροχών που καταβάλλονται από περισσότερα κράτη μέλη λαμβάνει παροχές συνολικού ύψους ίσου με το ποσό της ευνοϊκότερης παροχής που δικαιούται βάσει της νομοθεσίας ενός εκ των κρατών αυτών
- 53 Υπό τις περιστάσεις αυτές, με την εξαίρεση των πρακτικών δυσχερειών τις οποίες θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν οι αρμόδιοι φορείς για τον υπολογισμό των παροχών σε σχέση με το εισόδημα αναφοράς των ενδιαφερομένων, η ερμηνεία σύμφωνα με την οποία το ποσό του διαφορικού συμπληρώματος καθορίζεται με βάση το πράγματι αποκτώμενο εισόδημα στο κράτος απασχόλησης συνάδει με τον σκοπό τόσο της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας όσο και των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων.
- 54 Πράγματι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 10 της παρούσας απόφασης, το εξαρτώμενο από το εισόδημα αυστριακό επίδομα επιμέλειας τέκνου αποτελεί παροχή η οποία υποκαθιστά το εισόδημα από επαγγελματική δραστηριότητα και παρέχει στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να λάβει παροχή ανάλογη προς τις αποδοχές που εισέπραττε κατά τον χρόνο της χορήγησης του επιδόματος αυτού. Κατά συνέπεια, για την επίτευξη του σκοπού αυτού, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι όροι αμοιβής στο κράτος απασχόλησης, κατά μείζονα λόγο δε επειδή, στο πλαίσιο μεθοριακών καταστάσεων, ο μισθός είναι, κατά κανόνα, υψηλότερος στο κράτος απασχόλησης του εργαζομένου.
- 55 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004 έχει την έννοια ότι το ποσό του διαφορικού συμπληρώματος που χορηγείται σε εργαζόμενο δυνάμει της νομοθεσίας επικουρικός αρμόδιου κράτους μέλους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου αυτού, πρέπει να υπολογίζεται σε συνάρτηση με το πράγματι αποκτώμενο εισόδημα από τον εν λόγω εργαζόμενο στο κράτος απασχόλησής του.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 60, παράγραφος 1, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού (ΕΚ) 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη, προκειμένου να προσδιοριστεί η έκταση του δικαιώματος ορισμένου ατόμου σε οικογενειακές παροχές, «η κατάσταση ολόκληρης της οικογενείας ως εάν όλα τα εμπλεκόμενα άτομα να υπάγονταν στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους» ισχύει τόσο στην περίπτωση που οι παροχές χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία η οποία έχει προτεραιότητα δυνάμει του άρθρου 68, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο i, του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, όσο και στην περίπτωση που αυτές οφείλονται κατ' εφαρμογήν άλλης ή άλλων νομοθεσιών.
- 2) Το άρθρο 68 του κανονισμού 883/2004 έχει την έννοια ότι το ποσό του διαφορικού συμπληρώματος που χορηγείται σε εργαζόμενο δυνάμει της νομοθεσίας επικουρικής αρμόδιου κράτους μέλους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου αυτού, πρέπει να υπολογίζεται σε συνάρτηση με το πράγματι αποκτώμενο εισόδημα από τον εν λόγω εργαζόμενο στο κράτος απασχόλησής του.

(υπογραφές)